

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

для виробничих підприємств важливо контролювати ресурси, на що вказали 10,8% опитаних. Детальний аналіз та контроль в розрізі центрів відповідальності визначився як найбільш актуальний та більш використовуваний на торгівельних підприємствах (8,2%).

Бухгалтери вказали на зв'язок між довгостроковими планами та бюджетуванням, у тому числі:

– за умов, що підприємство використовує інноваційну стратегію і наближається до зростання продажів через випуск нових (інноваційних) продуктів, то її фінансування НДДКР буде більшим;

– за умов, що підприємство обирає стратегію експансії на зарубіжні ринки, то її фінансування нової маркетингової стратегії буде більшим;

– за умов, що підприємство слідує чіткій стратегії лідерства за витратами, її капітальні вкладення мають ретельно контролюватися.

Список використаних джерел

1. Transformation of economics, finance and management in the context of world globalization : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. 424 p.

2. Khymych, I., Riznyk, N. Financial and economic analysis of enterprises: a foundation for projecting positive outcomes in crisis conditions. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, 2024. 3(1), 62–71. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240301.06>.

3. Iershova N., Kryvytska O., Kharchuk, Yu. Accounting and Analytical Information Formation by Business Entities under Conditions of Sustainable Development Concept Realization. *Financial and Credit Activities: Problems of Theory and Practice*. 2021. No 2(37). 86-94. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.229931>.

Юрій КУЗЬМІНСЬКИЙ

доктор економічних наук, професор
Державний університет економіки і технологій,
Кривий Ріг, Україна

**ПРОФЕСІЙНИЙ СВІТОГЛЯД І КОМПЕТЕНТНІСТЬ БУХГАЛТЕРА
МАЙБУТНЬОГО**

Світогляд — форма самосвідомості людини. Він формується певними науковими знаннями, рівнем освіти людини, кількістю та якістю необхідної інформації [1].

Розглянемо питання освіти. Згідно Закону України «Про вищу освіту» є два цікаві визначення:

«компетентність - здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів;» [2].

Виходячи з визначення компетентності: ... здатність особи успішно ... навчатися, яка виникає на основі А з визначення результатів навчання – це та ж сама компетентність, але, спрощено кажучи, яку ще треба оцінити і поміряти.

Виникає просте питання – само чому (яким дисциплінам) треба вчити бухгалтера сьогодні, щоб він був компетентний після навчання ще років 30-40? Звичайно, що всьому навчити у вищому навчальному закладі практично неможливо. А якщо врахувати «нав'язані» МОН обов'язкові дисципліни – то на професіоналізм одна третина навчального часу зникає.

А якщо поглянути ще на деякі дисципліни, такі як: Міжнародна економіка, Маркетинг, Менеджмент персоналу тощо, а вони складають ще 15-20 відсотків навчального плану, то на професійне навчання бухгалтера часу ніколи не вистачить. А в результаті який це буде бухгалтер у майбутньому?

Чому така ситуація можливо впливає з найпершого принципу державної політики:

«Державна політика у сфері вищої освіти ґрунтується на принципах:

1) сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти протягом життя;» [2].

Як відомо, сприяння від МОН таке, що краще б не сприяли. Бо з одного боку надають автономію ВНЗ, а з іншого регламентують обов'язкові дисципліни та і не тільки.

Таким чином з ВНЗ виходить бухгалтер - економіст широкого профілю. Такий бухгалтер може все, але ще треба вчитись і вчитись протягом всього життя.

Вважаю, що найперше має бути написана і оприлюднена Загальна стратегія освіти України з перспективою на роки 25, з щорічною розбивкою – що саме робимо, хто і як. Потім і вищої освіти. А далі вже подібне напишуть фахівці кожної спеціальності і оберуть навчальні дисципліни, які дійсно потрібні майбутньому бухгалтеру для компетентної професійної діяльності з фахово сформованим професійним світоглядом. Лише тоді можна буде навчати бухгалтерів таким чином, щоб вони швидко могли зайняти своє місце у професійному середовищі суспільства, а в науковому середовищі могли вийти за межі раніше отриманих знань, тоді це буде прогрес.

Список використаних джерел:

1. <https://osvita.ua/school/method/1085/>
2. Закон України Про вищу освіту (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004) Із змінами, 1 липня 2014 року № 1556-VII
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>